

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

LIITO-ORAVAN SUOJELUSÄÄNNÖKSET

Salli Uljas
7.2.2024

*Liito-oravan turvaaminen
talousmetsissä -seminaari*

Benjamin Pöntinen

Liito-orava luonnonsuojelulaissa

- Uusi luonnonsuojelulaki voimaan 1.6.2023
 - Ei muutoksia liito-oravan suojelun suhteen
- Kielletty tappaminen, pyydystäminen, pesien siirtäminen ja vahingoittaminen ja tahallinen häirintä (70 §)
- Lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty (78 §)

ASUMATTOMAT LISÄÄNTYMIS- JA LEVÄHDYSPAIKAT

- Euroopan unionin tuomioistuin on ottanut kantaa tyhjinä olevien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen suojeluun
 - C/477/19
- Lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, joilla suojeltu eläinlaji ei enää elä, ei saa heikentää tai hävittää, jos kyseiset lajit saattavat palata näille alueille
- Jos on riittävän todennäköistä, että laji voi palata lisääntymis- ja levähdyspaikalle, paikka on suojeltu silloinkin, kun suojeltu laji ei elä alueella.

A close-up photograph of a squirrel clinging to a tree trunk. The squirrel is positioned vertically, with its body pressed against the bark. Its tail is curled around its body. The background is a soft-focus view of green foliage and a bright sky.

EUT:n päätös C/477/19

- **Mitä tarkoittaa:** aikaisemmin tunnistettua lisääntymis- ja levähdyspaikkaa ei saa hävittää eikä heikentää, jos alue edelleen soveltuu liito-oravalle, vaikka merkkejä liito-oravan esiintymisestä tarkastettaessa ei löydettäisi
-> asumaton paikka on edelleen suojeltu
- **Mitä ei tarkoita:** kaikki liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi soveltuvat alueet eivät ole suojeltuja. Heikentämisen- ja hävittämiskiellon edellytyksenä on, että alue on aikaisemmin todettu tai tarkastushetkellä todetaan lisääntymis- ja levähdyspaikaksi.

ASUMATTOMAT LISÄÄNTYMIS- JA LEVÄHDYSPAIKAT – KANSALLINEN OIKEUSKÄYTÄNTÖ

- KHO on antanut päätöksen (2451/2023), jossa ottaa kantaa em. EUT:n päätökseen
- Tapauksessa alueella on liito-oravan kolopuita ja papanahavaintoja on tehty 1999, 2004 ja 2018. Liito-oravaa tai papanoita ei ole havaittu 2020, 2021 tai 2022.
- EUT:n päätöksen mukaan tiukasti suojellun lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen käsite kattaa myös levähdyspaikat, joilla eläinlaji ei enää ole, jos on riittävän todennäköistä, että kyseinen laji palaa näille levähdyspaikoille. **Tämä tulkinta soveltuu myös liito-oravaan.**
- Paikka on tulkittu lisääntymis- ja levähdyspaikaksi, vaikka havaintoja liito-oravasta ei viime vuosilta ole, koska viimeisimmistä havainnoista ei ole huomattavan kauan

KHO:n päätös 2451/2023

- **Mitä tarkoittaa:** liito-oravalle edelleen soveltuva liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka on suojeltu, vaikka papanoita ei havaittaisi tarkastettaessa. Paikka tulkitaan suojelluksi, vaikka sen ympäristö olisi heikentynyt, jos se edelleen soveltuu liito-oravalle.
- **Mitä ei tarkoita:** Tapauksessa viimeisimmän havainnon ja ELY-keskuksen kieltopäätöksen välillä oli neljä vuotta aikaa. Päätöksestä ei voi tehdä sitä johtopäätöstä, että yli neljä vuotta vanhat havainnot eivät aiheuttaisi lisääntymis- ja levähdyspaikan suojelua. **Päätös ei ota kantaa siihen, mikä voisi olla sellainen huomattavan pitkä aika ilman havaintoja, jonka jälkeen ei olisi enää suojeltu.**

KIITOS

